

„Tady,“ odpověděl strážník a ukázal na silnici, „skoro uprostřed silnice,“ a protože tam Bärlach jen letmo pohlédl, dodal: „Možná že by bývalo lepší, kdybych vůz s mrtvým nechal ještě stát na místě.“

„Jak to?“ řekl Bärlach a díval se nahoru na jurské skály. „Mrtví se odstraňují co nejrychleji, ti nemají mezi námi co pohledávat. Udělal jste dobře, že jste Schmieda dopravil do Bielu.“

Bärlach zašel na kraj silnice a pohlédl dolů do Twannu. Mezi ním a starým sídliskem se táhly jen vinice. Slunce už zapadlo. Silnice se vinula jako had mezi domy a na nádraží stál dlouhý nákladní vlak.

„A copak tam dole nebylo nic slyšet, Clenine?“ zeptal se. „Městečko je přece na dosah, každý výstřel by tam museli zaslechnout.“

„Neslyšeli nic, jenom motor běžel celou noc, ale na nic zlého při tom nepomyslili.“

„Ovšem, jakby také.“

Pohlédl opět na viniční stráně. „Jaké je letos víno, Clenine?“

„Dobré. Vždyť ho potom můžeme ochutnat.“

„To je pravda, sklenici letošního bych teď docela rád vypil.“

A pravou nohou narazil na cosi tvrdého. Sehnul se a mezi kostnatými prsty držel vpředu zploštělý, podlouhlý kousek kovu. Clenin a Blatter zvědavě přihlédli.

„Kulka z revolveru,“ řekl Blatter.

„Kam na to chodíte, pane komisaři!“ divil se Clenin.

„Pouhá náhoda,“ řekl Bärlach a sešli do Twannu.

Letošní twannské Bärlachovi asi neposloužilo, neboť příštího rána prohlásil, že celou noc zvracel. Lutz, který potkal komisaře na schodech, měl o jeho zdravotní stav opravdu starosti a radil mu, aby šel k lékaři.

„Už běžím,“ bručel Bärlach a prohlásil, že lékaře snáší ještě méně než moderní vědeckou kriminalistiku.

V kanceláři se mu ulevilo. Sedl si za psací stůl, odemkl zásuvku a vytáhl poznámky po mrtvém.

Bärlach byl stále ještě pohroužen do poznámek, když se v deset hodin ohlásil Tschanz, který se už den předtím pozdě v noci vrátil z dovolené.

Bärlach sebou trhl, neboť v první chvíli se domníval, že k němu přichází mrtvý Schmied. Tschanz nosil stejný plášť jako Schmied a podobný plstěný klobouk. Jenom obličej měl jiný; byla to dobromyslná, plná tvář.

„Dobře že jste tady, Tschanzi,“ řekl Bärlach. „Musíme si pohovořit o Schmiedově případu. To hlavní převezmete vy, já nejsem docela zdrav.“

„Ano,“ řekl Tschanz, „vím.“

Tschanz se posadil, předtím si přisunul židli k Bärlachově psacímu stolu, na nějž teď položil levou ruku. Na stole ležely otevřené Schmiedovy poznámky.

Bärlach se opřel v křesle. „Vám to konečně mohu říci,“ začal, „mezi Cařihradem a Bernem jsem viděl tisíce policistů, dobrých i špatných. Mnozí nebyli o nic lepší než ubohá cháska, kterou zaldňujeme kdejaké vězнице, ledaže náhodou stáli na druhé straně zákona. Ale na Schmieda nedám dopustit, ten byl nejnadanější. Ten nás všechny strčil do kapsy. Měl jasno v hlavě, věděl, co chce, a mlčel o tom, co věděl, a promluvil jenom tenkrát, když to bylo nutné. Z něho si musíme vzít příklad, Tschanzi, ten stál nad námi.“

Tschanz pomalu otočil hlavu k Bärlachovi, díval se totiž do okna, a řekl: „Možná.“

Bärlach viděl, že tomu nevěří.

„Nevím moc o jeho smrti,“ pokračoval komisař, „tahle kulka, to je všechno,“ a položil na stůl kulku, kterou našel v Twannu. Tschanz ji vzal a podíval se na ni.

„Pochází z armádní pistole,“ řekl a položil kulku opět na stůl.

Bärlach sklapl poznámky na psacím stole. „Především nevíme, co Schmieda přivedlo do Twannu nebo do Lambingu. Služebně u Bielerského jezera nebyl, to bych o té cestě věděl. Chybí nám jakýkoliv motiv, který by jeho cestu trochu osvětlil.“

Tschanz poslouchal Bärlachova slova jen na půl ucha, přehodil si nohu přes nohu a poznamenal: „Víme jen, jak byl Schmied zavražděn.“

„Jakpak to víme?“ zeptal se komisař po chvíli nemálo překvapen.

„Schmiedův vůz má volant vlevo, a vy jste našel kulku na levém okraji silnice, viděno směrem od vozu; za druhé slyšeli v Twannu celou noc běžet motor. Vrah zastavil Schmieda, který sjížděl od Lamboingu do Twannu. Schmied pravděpodobně vraha znal, protože jinak by nebyl zastavil. Otevřel pravá dvířka, aby vraha vpustil, a sedl si zase za volant. V tom okamžiku byl zastřelen. Schmied jistě neměl tušení o záměrech muže, který ho zabil.“

Bärlach si to ještě jednou promyslel, načež řekl: „Na to si přece jen zapálím cigaretu,“ a poté, když se rozhořela: „Máte pravdu, Tschanzi, tak nějak se to seběhlo mezi Schmiedem a jeho vrahem, docela vám to věřím. Ale to pořád ještě nevysvětluje, co Schmieda přivedlo na silnici z Twannu do Lambingenu.“

Tschanz dal na uváženou, že Schmied měl na sobě pod kabátem společenský úbor.

„Ale to jsem vůbec nevěděl,“ řekl Bärlach.

„Copak jste mrtvého neviděl?“

„Ne, mrtvé nemám v lásce.“

„Ale stálo to přece také v protokolu.“

„Protokoly mám ještě radši.“

Tschanz mlčel.

Bärlach však konstatoval: „To případ jenom ještě víc komplikuje. Co chtěl Schmied ve společenském úboru v roklině twannského potoka?“

To že případ snad zjednodušuje, odpověděl Tschanz; v okolí Lamboingu jistě nebydlí mnoho lidí, kteří by byli s to pořádat večírky, na něž se nosí frak.

Vytáhl kapesní kalendářík a prohlásil, že to je Schmiedův kalendář.

„Znám ho,“ přikývl Bärlach, „není v něm nic důležitého.“

Tschanz odporoval: „Schmied si na středu druhého listopadu poznamenal G. Toho dne byl krátce před půlnocí zavražděn, jak se domnívá soudní lékař. Další G je ve středu šestadvacátého a pak v úterý osmnáctého října.“

„G může znamenat všelicos,“ řekl Bärlach, „ženské jméno nebo cokoliv.“

„Ženské jméno to sotva může být,“ odvětil Tschanz, „Schmiedova přítelkyně se jmenuje Anna a Schmied byl solidní.“

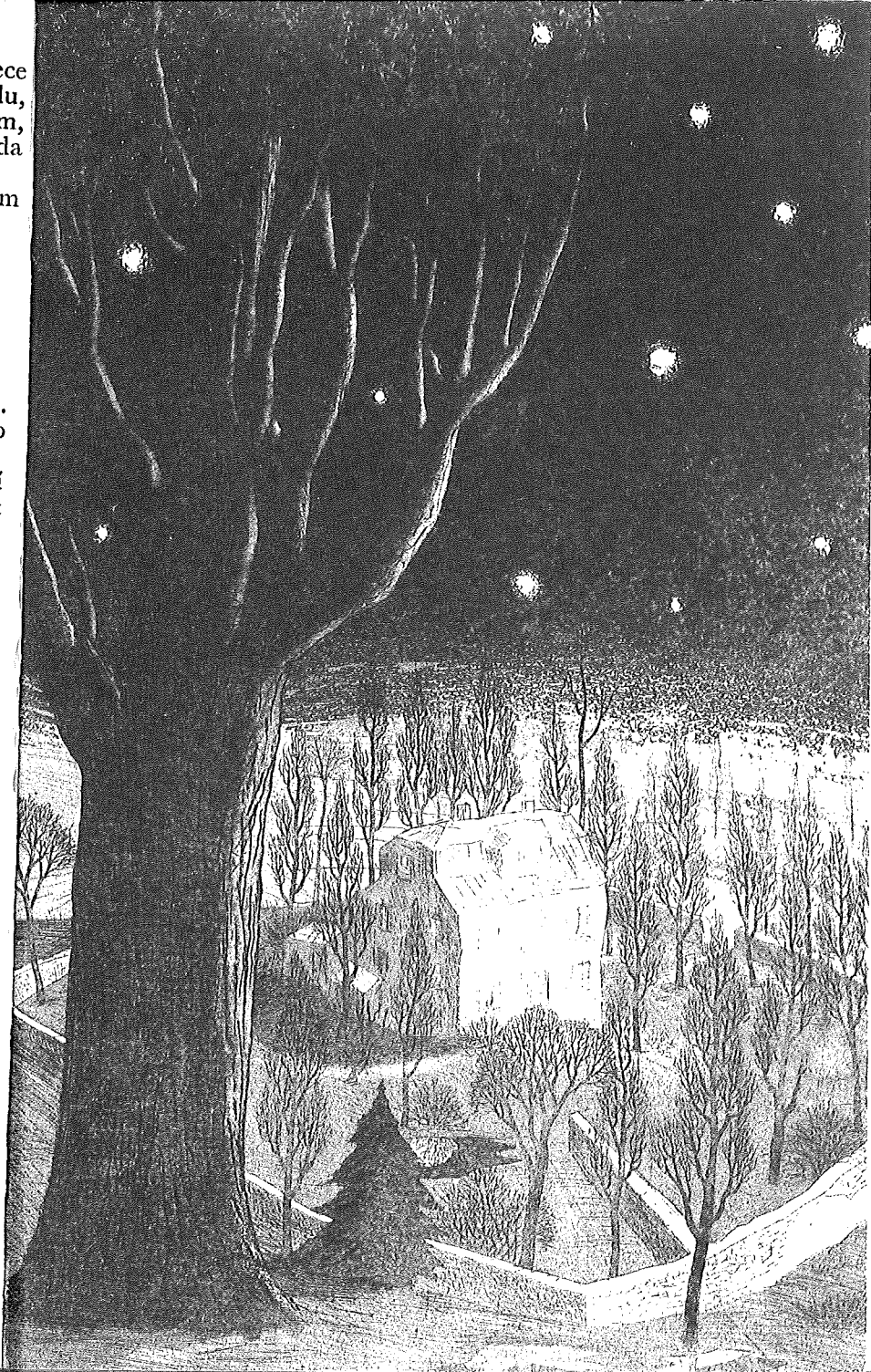
„O té taky nic nevím,“ přiznal se komisař; a když viděl, že Tschanz se jeho nevědomostí diví, řekl: „Mě zajímá jenom, kdo je Schmiedovým vrahem, Tschanzi.“

Ten řekl zdvořile: „Zajisté,“ zavrtěl hlavou a zasmál se. „Jaký vy jste člověk, komisaři Bärlachu.“

Bärlach řekl docela vážně: „Já jsem velký, starý černý kocour, který rád žere myši.“

Tschanz nevěděl, co na to odpovědět, a nakonec prohlásil: „Ve dnech označených G si Schmied pokaždé oblékl frak a odjel ve své mercedesce.“

„Odkud tohle zase víte?“

Fri
z
Fra
I
Dün
k
Č
t
já
do
I
vypr
Ne
po
jeho
Di
nas
Prost
ob
s pal
int
Všec
v
l
Sou
k v

„Od paní Schönlerové.“

„Ach tak,“ odpověděl Bärlach a mlčel. Ale pak mnil: „Ano, to jsou fakta.“

Tschanz pohlédl komisaři pozorně do tváře, zapálil si cigaretu a řekl váhavě: „Pan doktor Lutz mi řekl, že někoho podezříváte.“

„Ano, podezřívám, Tschanzi.“

„Protože jsem se stal vaším zástupcem při vyšetřování Schmiedovy smrti, nebylo by snad lépe, kdybyste mi řekl, koho to vlastně podezříváte, komisaři Bärlachu?“

„Podívejte se,“ odpověděl Bärlach pomalu a zrovna tak pečlivě uvažoval o každém slově jako Tschanz, „moje podezření není žádné kriminalisticky vědecké podezření. Nemám důkaz, který by je ospravedlňoval. Viděl jste, jak málo vím. Vlastně mi jen tak napadlo, kdo by přicházel v úvahu jako vrah; ale ten, jehož se to týká, musí teprve přinést důkazy, že jím je.“

„Jak to myslíte, komisaři?“ zeptal se Tschanz.

Bärlach se usmál: „Inu, musím počkat, až tu bude dost podezřelých okolností, které ospravedlní jeho zatčení.“

„Mám-li s vámi spolupracovat, musím vědět, proti komu mám zaměřit své pátrání,“ prohlásil Tschanz zdvořile.

„Především musíme zůstat objektivní. To platí pro mě a mé podezření, i pro vás, neboť vy případ v hlavních rysech prozkoumáte. Zdali se mé podezření potvrdí, nevím. Počkám, až co vypátráte. Na vás je, abyste vypátral Schmiedova vraha bez ohledu na to, že mám jisté podezření. Jestliže ten, jehož podezřívám, je vrahem, narazíte na něho sám, ovšem na rozdíl ode mne spolehlivým, vědeckým způsobem; jestliže jím není, najdete pravého vraha a nebude potřeba znát jméno člověka, kterého jsem neprávem podezřívám.“

Chvilí mlčeli, načež se stařík zeptal: „Jste srozuměn se způsobem naší práce?“

Tschanz chvíli otálel, než odpověděl: „Dobrá, jsem srozuměn.“

„Co teď chcete podniknout, Tschanzi?“

Tázaný přistoupil k oknu: „Na dnešek si Schmied poznamenal G. Chci zajet do Lamboingu a uvidím, co vyšetřím. Jedu v sedm, ve stejnou dobu, jak to i Schmied vždycky dělával, když odjížděl na Tessenberg.“

Opět se otočil a zeptal se zdvořile, ale jako žertem: „Pojedete taky, komisaři?“

„Ano, Tschanzi, pojedu,“ odpověděl komisař nečekaně.

„Dobrá,“ řekl Tschanz poněkud zmaten, neboť s tím nepočítal, „v sedm.“

Ve dveřích se ještě jednou otočil: „Vy jste přece taky byl u paní Schönlerové, komisaři Bärlachu. A nic jste tam nenašel?“ Stařík hned neodpověděl, nejdříve zavřel poznámky do psacího stolu a vzal klíč k sobě.

„Ne, Tschanzi,“ řekl posléze, „nic jsem nenašel. Můžete jít.“

V sedm hodin zajel Tschanz k Bärlachovi do Altenbergu, kde v domě nad Aarou bydlel komisař od třiatřicátého roku. Pršelo a rychlý policejní vůz dostal v zatáčce u Nydeckého mostu smyk. Tschanz ho však hned zase vyrovnal. V Altenberské ulici jel pomalu, neboť u Bärlacha ještě nikdy nebyl, a pátravě hledal mokkými skly domovní číslo, které s obtížemi rozeznal. V domě se však nikdo neozval, ačkoliv několikrát zahoukal. Tschanz vystoupil z vozu a přeběhl v dešti k domovním dveřím. Po krátkém zaváhání stiskl kliku, neboť ve tmě nenašel zvonek. Dveře byly odemčené a Tschanz vstoupil do před síně. Před sebou viděl pootevřené dveře, jimiž pronikal paprsek světla. Přistoupil ke dveřím a zaklepal, nikdo však neodpověděl, otevřel tedy dokořán. Pohlédl do haly. Na stěnách se vršily knihy a na divaně ležel Bärlach. Komisař spal, ale zřejmě už přichystán na cestu k Biellerskému jezeru, neboť byl v zimníku. V ruce držel knihu. Tschanz slyšel, jak klidně oddychuje, a byl v rozpacích. Starcův spánek a spousty knih ho tísnily. Bedlivě se rozhlížel. Místnost byla bez oken, zato v každé stěně byly dveře, které jistě vedly do dalších pokojů. Uprostřed stál velký psací stůl. Tschanz se vylekal, když ho spatřil, neboť na něm ležel veliký kovový had.

„Toho jsem si přivezl z Cařihradu,“ ozval se nyní klidný hlas z divanu a Bärlach se zdvihl.

„Jak vidíte, Tschanzi, jsem už v kabátě. Můžeme jet.“

„Odpusťte,“ řekl oslovený, stále ještě překvapen, „spal jste a neslyšel jste můj příchod. Nenašel jsem zvonek na domovních dveřích.“

„Nemám zvonek. Nepotřebuju ho; domovní dveře nejsou nikdy zamčené.“

„I když jste pryč?“

„I když jsem pryč. Je vždycky napínavé vrátit se domů a zjišťovat, jestli někdo něco ukradl nebo ne.“

Tschanz se zasmál a uchopil hada z Cařihradu.

„Tímhle jsem byl jednou skoro zabit,“ poznamenal komisař trochu posměšně a Tschanz teprve teď poznal, že hlavu zvířete lze použít jako rukojeti a tělo že je ostré jako břitva. Zaraženě si prohlížel podivné ornamenty, které jiskřily na strašlivé zbrani. Bärlach stál vedle něho.

„Budte chytří jako hadi,“ řekl a pohlédl dlouze a zadumaně na Tschanze. Pak se usmál: „A něžní jako holoubci,“ a klepl Tschanzovi lehce do ramene. „Spal jsem. Poprvé po mnoha dnech. Zatračený žaludek.“

„Je to tak zlé?“ zeptal se Tschanz.

„Ano, je to tak zlé,“ odvětil komisař chladnokrevně.

„Měl byste zůstat doma, pane Bärlachu, je zima a prší.“

Bärlach znovu pohlédl na Tschanze a zasmál se: „Nesmysl, musíme najít vraha. To by se vám tak hodilo, abych zůstal doma.“

Když pak seděli ve voze a jeli přes Nydecký most, řekl Bärlach: „Proč nejedete nahoru podél Aary do Zollikofenu, Tschanzi, to je přece blíž než přes město?“

„Protože nechci do Twannu přes Zollikofen-Biel, nýbrž přes Kerzers-Erlach.“

„To je neobvyklá cesta, Tschanzi.“

„Vůbec ne neobvyklá, komisaři.“

Opět mlčeli. Světla města klouzala kolem nich. Ale když dojeli do Betlému, zeptal se Tschanz: „Jel jste už někdy se Schmiedem?“

„Ano, občas. A jezdil opatrně.“ Bärlach se starostlivě podíval na rychloměr, který ukazoval skoro sto deset.

Tschanz poněkud zmírnil rychlost. „Jednou jsem jel se Schmiedem pomalu jako s hnojem a vzpomínám si, že svému vozu říkal tak nějak divně. A vždycky když tankoval. Vzpomínáte si na to jméno? Mně se vytratilo z paměti.“

„Říkal svému vozu Modrý Charón,“ odpověděl Bärlach.

„Charón je jméno z řeckých bájí, že?“

„Charón převážel mrtvé do podsvětí, Tschanzi.“

„Schmied měl bohaté rodiče a chodil do gymnasia. To si našinec nemohl dovolit. To pak věděl, kdo byl Charón, a my ne.“

Bärlach strčil ruce do kapes kabátu a znovu pohlédl na rychloměr. „Ano, Tschanzi,“ řekl, „Schmied byl vzdělaný, uměl řecky a latinsky a měl před sebou velikou budoucnost jako studovaný člověk, ale přesto bych nejedil víc než stovkou.“

F Kousek za Gummenen zastavil vůz prudce před benzínovou stanicí. Přistoupil k nim muž a chtěl je obsloužit.

„Policie,“ řekl Tschanz. „Potřebujeme informaci.“

F Nejasně rozeznali zvědavý a trochu vyděšený obličej, který se nahnul do vozu.

„Nezastavil u vás před dvěma dny automobilista, který svému vozu říkal Modrý Charón?“

D Muž zavrtěl udiveně hlavou a Tschanz jel dále: „Zeptáme se u dalšího.“

Na kerzerské benzínové stanici také nic nevěděli.

Bärlach bručel: „Holý nesmysl, co tu tropíte.“

j Nedaleko Erlachu měl Tschanz štěstí. Ten prý tu byl v pondělí večer, řekli mu.

d „Vidíte,“ mínil Tschanz, když u Landeronu zatáčeli na silnici Neuenburg-Biel, „teď víme, že Schmied jel v pondělí večer přes Kerzers-Ins.“

„Jste si tím jist?“ zeptal se komisař.

vy „Poskytl jsem vám nezvratný důkaz.“

„Ano, nezvratný důkaz. Ale co je nám to platné, Tschanzi?“ vyzvídal Bärlach.

N „To už je jednou tak. Všecko, co víme, nám pomáhá dále,“ zněla p Tschanzova odpověď.

I „To máte zas jednou pravdu,“ poznamenal stařík a vyhlížel na jezero Biellerské. Přestalo pršet. Za Neuvevillem se jezero vynořilo z mlžných cárů. Projížděli Ligerzem. Tschanz jel pomalu a hledal na odbočku do Lamboingu.

Pro Vůz teď šplhal do vinic. Bärlach otevřel okno a shlížel na jezero. Nad Petrským ostrovem vysvitlo několik hvězd. Ve vodě se zrcadlila světla a po jezeru se řítily motorové čluny. Pozdě v tuhle roční dobu, pomyslel si Bärlach. Před nimi v hloubce byl Twann a za nimi Ligerz.

Vš Projeli zatáčkou a přijížděli teď k lesu, který vytušili v noční tmě. Tschanz jako by trochu zneklidněl a mínil, že tahle cesta vede třeba jen do Schernelzu. Když se před nimi objevil muž, zastavil: „Jedeme dobře do Lamboingu?“

„Jen pořád dál a u řady bílých domků na kraji lesa doprava do lesa,“ odpověděl muž, jenž vězel v kožené kazajce a pískal na bílého černohlavého psíka, který poskakoval v kuželích světlometů.

So „Pojď, Ping-Pingu!“

k Vyjeli z vinic a brzy se octli v lese. Jedle se jim sunuly v ústrety, nekonečná sloupoví v světle. Silnice byla úzká a špatná, tu a tam

šlehla do oken větev. Vpravo od nich byl strmý svah. Tschanz jel tak pomalu, že v hloubce slyšeli hukot vody.

„Roklina twannského potoka,“ prohlásil Tschanz. „Na protější straně vede silnice od Twannu.“

Vlevo sestupovaly do noci skály a pokaždé bíle zasvítily. Jinak bylo vše tmavé, neboť bylo teprve novoluní. Cesta už nestoupala a potok teď šuměl podél nich. Zahнули doleva a přešli most. Před nimi byla silnice. Silnice z Twannu do Lamboingu. Tschanz zastavil.

Vypnul světla a byli v úplné tmě.

„Co teď?“ pravil Bärlach.

„Teď počkáme. Je za pět minut tři čtvrtě na osm.“

Jak tak čekali a blížila se osmá, ale nic se nedělo, řekl Bärlach, že je teď na čase, aby se dozvěděl od Tschanze, co hodlá počít.

„Nic přesně vypočteného, komisaři. Tak daleko jsem ve Schmiedově případu nedospěl, a také vy přece ještě tápete v temnotách, i když máte podezření. Dnes sázím všecko na možnost, že tenhle večer se na místě, kde byl ve středu Schmied, sejde společnost, a že tam někteří pojedou vozem; neboť společnost, do níž se v dnešní době obléká frak, je jistě dost početná. To je ovšem jen domněnka, komisaři Bärlachu, ale domněnky v našem povolání jsou na to, aby se za nimi šlo.“

Pátrání o Schmiedově pobytu v Tessenbergu, jež zahájila policie v Bielu, Neuenstadtu, Twannu a Lamboingu, nevedlo prý k ničemu, podotkl dosti skepticky komisař na úvahy svého podřízeného.

Schmied že padl prostě za obětí vrahovi, který je zřejmě šikovnější než bielská a neuenstadtská policie, odvětil Tschanz.

Bärlach zabručel, odkud že to ví?

„Nikoho nepodezřívám,“ řekl Tschanz. „Ale mám respekt před člověkem, který Schmieda zabil; pokud je zde respekt na místě.“

Bärlach nehybně poslouchal s pozdviženými rameny: „A vy, Tschanzi, chcete chytit toho muže, před nímž máte respekt?“

„Doufám, komisaři.“

Opět mlčeli a čekali.

Tu se rozjasnil les směrem od Twannu. Zalilo je oslnivé světlo reflektoru. Kolem nich projela limuzína do Lamboingu a zmizela v noci.